

Van: Wijkraad Heijplaat
Telefoon: 14 010
E-mail: GebiedPernis@rotterdam.nl

Ons kenmerk: D2308-39319
Bijlage(n): 1

Onderwerp: Gevraagd advies concept
Ruimtelijk Kader Levendige Rivieroever

Datum: 18 augustus 2023

Retouradres: Postbus 70012, 3000 KP ROTTERDAM

Per email verzonden
Aan het college van B en W Rotterdam
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Geachte wethouder,

Dank voor uw verzoek aan de wijkraadsleden, welke ons via de mail is toegezonden op 26 juni 2023, voor een reactie op de compacte versie van het concept 'Ruimtelijk Kader Levendige Rivieroever - deel 1 binnenstedelijke Nieuwe Maas'. Wij zijn verheugd dat, na de presentatie op 26 januari 2023, u afgesproken heeft om meer tijd te nemen en alle wijken, die aan de binnenstedelijke Nieuwe Maas liggen de mogelijkheid te bieden om op het Ruimtelijk Kader te reageren.

Ons advies is:

Wij zijn blij dat u bezig bent om ruimtelijk beleid te ontwikkelen voor functies op het Rotterdamse water. Rotterdam heeft veel water en dat er behoefte aan sturing, het benutten van kansen en de juiste functie op de juiste plek is, steunen wij volmondig. En dat voor veel van de voorgestelde projecten geldt dat nader onderzoek naar de mogelijke oplossingsrichtingen en financiële haalbaarheid nodig is, begrijpen wij ook.

Eveneens onderschrijven wij de onderstaande scope, ambities en doelen:

Rotterdam dankt haar ontstaan, ontwikkeling en identiteit aan het water. De Nieuwe Maas is één van de drukst bevaren rivieren van Europa en de levensader van de stad. Veilige en efficiënte doorvaart van beroepsvaart op de hoofdvaarweg staat centraal. En dat blijft zo. Tegelijkertijd ontdekt Rotterdam steeds meer de kansen die het water biedt voor recreatie, toerisme, groen en wonen (varend of drijvend). Daarom investeert Rotterdam al enige tijd in levendige rivieroever. Levendig heeft daarbij twee betekenissen: vol menselijke activiteit en vol met natuurlijk leven (groen).

De binnenstedelijke Nieuwe Maas kan uitgroeien tot dé centrale openbare ruimte van waterstad Rotterdam, waarin het gebruik van de rivier als essentiële levensader voor de scheepvaart, een goed functionerende haven, een podium voor de moderne metropolitane stad, de beleving van de natuurlijke dynamiek én de grootsheid van de rivier samengaan. Het Central Park van Rotterdam.

Als je zo naar de Nieuwe Maas, de havenbekkens en de oevers kijkt dan kun je de Nieuwe Maas dus ook als het begin van een park zien.

- Er zijn steeds meer aantrekkelijke routes langs de rivier waar het aangenaam wandelen, fietsen en hardlopen is.

- Er zijn routes door 'het park' denk hierbij aan alle verschillende vormen van vervoer over water zoals de Watertaxi, de Waterbus en de partyvaart.
- Er zijn allerlei activiteiten en bestemmingen, zoals de Pannenkoekenboot, de Wereldhavendagen, de RIB-tochten, Hotel New York etc.
- En er is altijd dat machtige uitzicht en de dynamiek van het water.
- Er wonen veel mensen en dus potentiële gebruikers rondom het centrale deel van de Nieuwe Maas.
- En de identiteit van het park: die ligt voor het oprapen. De Nieuwe Maas is bij uitstek een karakteristiek en herkenbaar gebied en kun je eigenlijk al zien als een centraal gelegen park in het centrum van Rotterdam.

De hoofdambitie laat zich vertalen naar 4 doelen:

1. De binnenstedelijke Nieuwe Maas is voor iedereen.
2. Het gebruik is veilig.
3. Het gebruikt versterkt het DNA van de rivier, de stad en de haven.
4. Het gebruik is duurzaam.

In deze conceptversie en voorgestelde gastvrije havens, buurthavens missen wij de ontwikkeling op Heijplaat, dus onder andere ook in onderstaande passage:
"Op veel plekken kan Rotterdam een aantrekkelijker bestemming aan én vanaf het water worden. Er liggen verschillende iconen en attracties aan of dicht bij de rivier, en dat worden er steeds meer: de Euromast, de Kop van Zuid, het centrum (Boompjeskade), FENIX, Cultuur Campus, Feijenoord City. Ook historisch Delfshaven en de Erasmus Universiteit Rotterdam zouden een adres aan de rivier kunnen krijgen".

Wij willen u graag iets meer vertellen over Heijplaat en waarom wij vinden dat Heijplaat ook een prominente plek verdient in deze visie:

Heijplaat is een wijk in het Rotterdamse stadsdeel Charlois. En is inmiddels toegevoegd aan de Kleine Kernen Aanpak. Heijplaat ligt zuidelijk van de Nieuwe Maas en wordt omringd door de Eemhaven in het westen en de Waalhaven in het oosten. De enige toegang over land is de Waalhavenweg vanaf het industrieterrein Waalhaven Zuid. Heijplaat is ontstaan als woonwijk voor arbeiders van de toenmalige Rotterdamsche Droogdok Maatschappij (RDM), die in 1904 hier begon met onderhoud en bouw van schepen. Heijplaat ligt relatief ver buiten Rotterdam en was dus ook moeilijk bereikbaar voor de werknemers. De naam verwijst naar de nabijgelegen - en inmiddels verdwenen - buurtschap De Heij.

In 1914 werd de NV Bouwmaatschappij Heyplaat opgericht, die opdracht gaf tot het bouwen van een toentertijd moderne wijk in de vorm van een tuindorp. Het tuindorp werd ontworpen en ontwikkeld door Architectenbureau van H.A.J. Baanders en Jan Baanders Sr. In het begin van de jaren twintig was het tuindorp af en vormde een gemeenschap met eigen scholen, winkels, feestzaal en kerken. In de huidige bebouwing zijn nog goed de structuren van het tuindorp te vinden. In de as van de centrale woonstraat bieden de drie oorspronkelijke kerken in elkaars verlengde een schilderachtige aanblik. In 1934 is aan de Nieuwe Maas direct ten westen van Heijplaat Quarantainestation Heijplaat geopend voor zeelieden met besmettelijke ziekten. De begroeiing op het terrein is nu verruigd. Het idyllisch gelegen rivierstrandje op de oever is het enige natuurlijke zandstrand van Rotterdam en wordt druk bezocht.

In de jaren vijftig werden 300 huizen bijgebouwd, ontworpen door architect J.W.C. Boks. Tussen Heijplaat en de haven Schiemond in Rotterdam-West bestond een veerdienst. In februari 1968 werd de metro geopend. In december van dat jaar besloot de Rotterdamse gemeenteraad tot opheffing van de veerdienst. Hierna onderhield de RDM tot 1983 een eigen veerdienst voor haar medewerkers uit Rotterdam-West. Na de opheffing van de

veerdienst kwam Heijplaat nog meer geïsoleerd te liggen. In mei 2008 werd de veerdienst tussen Heijplaat en het centrum van Rotterdam hervat door de Aqualiner met aanlegplaatsen in de Sint Jobshaven en Willemsplein. Vanaf juli 2015 is Aqualiner verdergegaan onder de naam Waterbus als lijn 18, hierbij is de route iets gewijzigd met een extra aanlegplaats bij Katendrecht. Heijplaat is verder bereikbaar vanaf het Zuidplein met RET-buslijn 68.

Vanaf 2022 is ook de Waterbus lijn 18 vervallen en in een zeer afgeslankte vorm voortgezet, alleen nog met een afvaart naar M4H. Dit willen wij -maar zeer zeker ook de studenten en leerkrachten op de RDM- graag hersteld hebben, waarbij ook de fiets weer meegenomen kan worden. Dit ook in verband met de stedelijke fietsroute.

Doordat de RDM verdween en het aantal havenarbeiders verminderd is, is de wijk in aanzien achteruitgegaan; winkels sloten en de levendigheid verdween. Sinds 2008 wordt het RDM-terrein ontwikkeld tot een onderwijscampus, wat voor nieuwe bedrijvigheid zorgt. Een deel van de gebouwen is anno 2015 gerestaureerd, de grote bedrijfshallen worden onder meer gebruikt voor tentoonstellingen en presentaties en een deel van een later bijgebouwde woonwijk is afgebroken en op het leeggekomen terrein zijn inmiddels nieuwe woonhuizen gerealiseerd en zijn er winkels bijgekomen, waaronder een buurtsuper.

Op voordracht van de gemeente Rotterdam is het gebied Heijplaat (de voormalige RDM-werf, de woonwijk en het Quarantainecomplex) in mei 2018 aangewezen als rijksbeschermd stadsgezicht.

Heijplaat is een aantrekkelijk gebied voor toeristen, alleen zijn de kademuren en oevers op de RDM heel erg versteend en zou meer groen een uitstekende oplossing bieden om dit gebied nog aantrekkelijker te maken (zie bijlage).

Ook is er voldoende ruimte op Heijplaat voor de "Rotterdamse Armada" (zie bijlage). Om ruimte te bieden aan publieke voorzieningen op het water, varend of drijvend. Dit kan een theaterboot, zwembadboot, speelboot, buurthuis, ateliers/werkplekken/galerie etc. zijn. Publieke voorzieningen die zich goed laten verenigen met rustige woonmilieus, maar waarvoor op het land vaak geen plek meer te vinden is, en die een mooie 'activering/toe-eigening' van het water zouden kunnen zijn.

Tevens pleit de wijkraad voor een opknap locatie (zie bijlagen), gelegen bij de Courzandseweg en de Heysekade, het watergebied tot aan de brug toegankelijk te maken voor recreatiemogelijkheden. Het Havenbedrijf Rotterdam heeft in het verleden een toezegging gedaan om dit te onderzoeken.

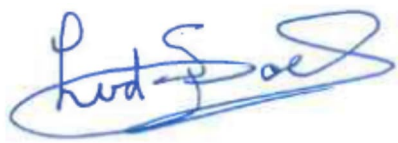
Wij zijn graag bereid een en ander mondeling nader toe te lichten en vragen u om ons advies over te nemen. Graag ontvangen wij uw reactie binnen 6 weken. Ook worden wij graag op de hoogte gehouden van verdere besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

Namens de wijkraad Heijplaat,

Jeffrey Kruis
Voorzitter

Louis van der Spoel
Wijkraadcoördinator

Blad: 4/4
Datum: 10 augustus 2023
Ons kenmerk: DA

Bijlage(n):
0811-1 B1 Ruimtelijk Kader Levendige Rivieroever

cc. Griffie